

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová a
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadóbulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Szó, az őszinte szóról.

Megállok az utcza szegleten és kiszáratva
 előmbe áll egy tetől talpig gavallér s szól eképpen:

„Uram ön nem lojális. Ön nem gentleman
 Ön kegyetlen, mint a Néró. Maró szatirával ke-
 zeli a kérdéseket Pennája szür, dőf, rug és ezzel
 elveti az elégedetlenség magvát a békés társad-
 dalomban!

A mondokáját befejezte és tova ment, én pe-
 dig számalmas mo-olylyal tekintetem utána.

Kis negyed óra múlva ismét közelit felém
 valaki. Egy olt gavallér, aki ekképen szól:

„Vaióban szörnyű világot élünk. Bomlás
 romlás az egész vonalon. Ha nézem a családi éle-
 tet, valódi kutya-macska élet ez. A társadalmi
 kasztokra szakadozott. Ezek a kasztok, mint el-
 lenség állanak egyenással szemben, mert az anya-
 gilag gyenge elnyomóját látja az erősben. És így
 van ez továbbá a szellemi, erkölcsi és más-
 tekintetben is. Az iszákosság, kártya pazar-
 lás, divat majmolás, prostitúció elérte tető-
 pontját. Uglátom általános az óhaj a normá-
 lis alapokra való visszatérésre s mégis különös,
 hogy mennyire elűdik, üldözik azt, aki elég bátor-
 sággal bír rámutatni a bomlási processus okaira. Az
 őszinte szóval, a burkolatlan igazság hirdetésének
 ma vegtelen kevesen örülnek, pedig a betegség
 gyökeres kezelésének elengedhetetlen előfeltétele
 a helyes diagnózis. Nem sokat törődik a műtő
 orvos sem teszem a kéz, láb amputációjánál, hogy
 fáj-e vagy sem? Kését könnyörtelenül belemártja
 az elevenbe. Kanyarít legyet jobbra is, balra is, s a

láb porba hul, a beteg pedig megszabadul a kin-
 től, talán a haláltól.“

Kezet szoritottam a volt gavallérral s elment.
 A két férfi tulajdonképpen nem volt más,
 mint társadalmunk árnyalatainak képviselői. Amaz
 még neir lakott jól, emez megundorodott attól,
 amitől jól lakott s közben megcsontosodott élet
 igazságok birtokába jutott. Amaz zavarva látja
 cirkulusait az intő szó, a vészjelző harsónák meg-
 szólaltatása által, emez fúná reggeltől napestig,
 mert úgy látja, nagy itt a baj, gyorssegítség igé-
 nyeltetik.

Hála Istennek, hogy így állanak a dolgok és
 nem ellenkezőleg, mert mi lenne ebből a szegény
 nemzetből, ha társadalmát csupán azok irányítá-
 nák, akik mátol- hólnapignál tovább nem látnak,
 akik az ár terjedésének még nagyobb medret váj-
 nak? A dolognak a legfájdalmasabb oldala az,
 hogy hatványozottabban hevesebben vannak a gát-
 vetők, s hogy ezeknek is nagy százaléka igaz, sok
 alekvenciából, de kevés bátorsággal szolgálja a
 szent és igaz ügyet. Oka ennek is sok van —
 beösmérem, de ezek az okok jóakarattal könnyen
 kiküszöbölhetők. Hivatkoznak kiméletre, lovagias-
 ságra s hogy az igazán művelt ember a társadal-
 mi kényes kérdéseket csakis keztyüs kézzel bun-
 czolgathatja, hogy a gyógyításnál, a sebek beheg-
 gesztésénél kerülni kell a kegyetlenkedést stb.

Hát magam is belátom ennek a nézetnek
 jogosultságát, ámde nem nagyobb kiméletlenség,
 lovagiatlanság, kegyetlenség az, ha valaki, vagy
 egyes csoportok tudva és szánt-szándékkal kereszt-
 ül gazolnak a társadalmi törvényeken és minde-

nen magukkal rántván sz zakat, ezreke?

A lány meleg intő szó cselhoz nem vezet,
 mert félig-meddig nem bánom számba megy. S
 vajjon a félrend-szabályoknak mikor volt valami szá-
 mottevő sikere? Én nem voltam barátja soha sem
 az ugynevezett szanalásnak különösen, az életbe
 vágó kérdéseknél. A határozott, kétséget kizáró
 néhány szót többre becsültem mindenkor a rőtös
 beszédeknel és köteteknel, amelyekben kerülve-
 bujkálva mutatnak a helyes utra. Ne feledjük, a
 társadalmi bajokrol, felszedségekröl van szó s hogy
 ezekben a tekintetekben már elértük a legmesz-
 szebb menő rekordot. Itt már nem használ a ke-
 rülgetés. Itt radikális gyógyszerekre van szükség.

Róma fejlettségének zenithjen állot, mikor
 kimondta: quod medicamento non sara, ferrum
 sánál, igét s még sem ütődött meg senki annak
 barbárságán, mert vágytak a megújhódásra égetőn,
 megmásíthatatlanul.

Miért habozunk tehát mi?! Miért üldözzük
 az őszinte szó bajnokait? Előbb-utóbb ugyis reá
 kell lépünk arra az alapra, amelyet Róma vá-
 lasztott annak idejében magának, minek tehát a
 késedelmeskedés? Minek tetszelgünk magunknak
 a lovag erényekkel akkor, amikor gyógykezelésről
 van szó, holott merőben negligálunk mikor a be-
 tgséget előideztük? Hol van itt a következetes-
 ség és az őszinteség?

Akarod, hogy a boldogulás fivalma arassza
 el az édes haza rónáját, völgyét, hegyeit? Aka-
 rod hogy ősi erényekben gazdag nemzeted lerom-
 bolja az ujkori látványokat és hogy vissza térjen
 az Istenhez? Akarsz nyugodt, boldog családi és

TARCOZA.

Aranymenyegző.

A nagy ebédő úszik fénysugárban,
 Felhordva inyesiklandó ételek;
 Hosszu fehér asztal körül vidáman
 Csevegvő mulat ünneplő sereg.

A pezsgő patakzik, gondülőz kedv támad;
 Czigány ráhuzza, játszi dal takad
 S mikor megtelt a szív: a jó kívánat
 Omlik bélére, mint a zubatag.

S míg a hű, káprázatos teremben
 A mámor rőzsás fátyla szét terül:
 Az ünneplő pár arcán önfeledten,
 Nem is borongó, méla bánat üt

Miként őszszel, bár fénysugárba vonja
 A lombos erdőt a csalóka nap.
 De szél sapadt, dér ütötte lombja
 S levelei csak egyre hullanak.

Osvath Kálmán.

Az ipariskolák s azok anyagi ellátása.

Alig van számalomraméltóbb hamupipókéje
 a magyar közoktatásnak, mint éppen az alsófoku
 ipariskola, különösen azon városokban
 és községekben, amelyek ezen intézménynek nem

annyiira cseljét, mint inkább azon törvény köve-
 telményét respektálják, melyek ezen intézmény
 létesítését és fenntartását előírják. Az anyagi el-
 látás azonban, érve alatta az iskola legszüksége-
 sebb felszerelését s a tanerők díjazását, legtöb-
 helyen a lehető legkisebb minimumra zsugorodik
 össze, anyiról történik gondoskodás, amennyiről
 azt szokás mondani, hogy a „nehelásra sok, a meg-
 élhetésre kevés.“ Másra minden egyebbre jobban te-
 lik, csak erre nem. Szegény iparostanoneziskolának
 hamupipóke módjára kell meghuzódnia a maga sze-
 rényiségevel a kicsibevev s kuzkójában s tengődhet,
 ha tud, az odavetett alamizsnán amig bele nem
 gebed. S miért éppen az iparostanoneziskola az
 annyira kicsibe vett intézmény, hogy létesülése
 óta alig emelkedett annak költsége előirányzata?
 Bizony mondom, ha erkölcsi tekintetben is ezt a
 kedvezőtlen emelkedést mutatnak az ipariskolák
 úgy már rég alaposan rászolgáltak volna a végleg-
 ges beszüntetésre. Am a kulturának ezen mostoha
 gyermekei a csekély anyagi áldozatokert is az
 adott körülmények között elég bálasak voltak, meg-
 állták helyüket, minek folytán előbb-utóbb befogja
 látni a társadalom ezen intézmény nélkülözhetet-
 len voltát, meggyőződik arról, hogy a fiatal iparos
 nerezedekek speciális ismeretek nélkül, — csupán
 a műhely gyakorlatára szoritkozva, — a nagy vi-
 lágban nem boldogulhat; be fogják látni az in-
 tézőkörök is, hogy az ipariskolák a kor haladtával
 nem maradhatnak hátra s az iparososztály adózá-
 sához mérten a fejlesztésben szükséges anyagi
 ellátásra jogosult éppen oly arányban, mint a hogy
 abban más kulturális intézmény részesül. Maga a
 tekintélyes iparososztály elvárja, hogy ez intézet,
 mely a legközvetlenebbül szolgálja az ő érdekeit

a tanonc. o általános és szakműveltségéhez szük-
 séges ismeretek nyújtása által, — a megillető, s
 a haladáshoz elegendő anyagi támogatásban nyer-
 jen gondviselet. Ez intézet legközelebb áll a mű-
 helyhez s az iparosság szívéhez, mint ilyen, a
 csel kiválósga s közelfekvő érdeknel fogva is
 méltó arra, hogy eddigi hamupipóke helyzetéből
 felszabadíttassék s reszeltessék a megerdemelt
 becsületesben, a fejlesztéssel járó tisztességes anya-
 gi ellátásban.

E nagy általánosságban felemlített tapasztal-
 atok nem merítették egészen az abonyi viszo-
 nyokból, annyiban a helybeli ipariskolának elegendő
 megnyugtató alapotok léteznek. Ket nagy szem-
 beszőkő baj azonban itt is konstataható. Egyik
 az iskola dologi kiadására szánt összeg elégtelen
 volta, a második a tanuoi fizetések méltánytalan
 megállapítása. Na de szorjak róluk egyenkint.

Az a bizonyos fix, vagyis állandó összeg,
 600 frt. (nem sokkal több) mi évente ipariskolánk
 dologi kiadásaira s 5 tanerő javadalmazására
 fordítatik, éppen csak arra elegendő, hogy az az
 intézet, a működő organok között megmarad-
 hasson. De koránt sem elegendő a dologi kiadások
 ezimén megállapított 200 frt. a hiányzó gyűjte-
 mények, a szemléltetéshez szükséges eszközök
 beszerzésére, pedig ezek nélkül a legjobb tanerő
 is a leglelkesebb buzgalommal csak homokra épít.
 Ezek nélkül a korrall való haladás — a tanerők
 legnagyobb sajnálatára — rendkívüli módon meg
 van nehezítve, sőt sok tekintetben meg van hiu-
 sítva. — Ipariskolánknak, — kivéve a rajzosztá-
 nyok egyszerű felszerelését s a reálosztályoknál
 az elemi iskolától kölcsönzött néhány szemléltető
 eszközt, egyéb semmi néven nevezendő gyűjte-

társadalmi életet? . . . . . Légy tántoríthatatlan bajnoka az őszinteségnek, az isteni őszinte szónak, akkor mindezt könnyű szerrel elérheted; Az igazságnak nagy a hatalma!!

Vadász (Veverán) Lajos.

Tanács-ülés.

Városunk előljárósága e hó 5-én tanácsulést tartott, melyet Palásti Pál bíró, mint elnök megnyitván, a jkv. hitelesítésére Altman Sámuel és Temesközy Gerzson tanácsnokokat kérte föl.

Máthé József főjegyző a múlt ülés jkvéről referált; tudomásul vétetett.

Papp Péter jegyző bejelentette, hogy a népfelkelesí lajstromoknak újlag leendő megszerkesztése elrendeltetett, az arra hivatott katonai munkálatra 80 koronát kér utalványozni. Utalványoztatik.

Weiszberger Árminné elmebeteg illetősége megtagadtatik.

A tanyai iskolákra nézve a közigazgatási bizottság ama határozata, melylyel a vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyatik, azon változtatással, hogy a három iskola két évi időközökben leendő felállítás helyett egy évi időközöt alapít meg. — tudomásul vétetik; Kubicsék János indítványára a tanács javasolja, hogy a közgyűlés újabb felterjesztéssel eljen előbbi álláspontja jóváhagyása végett. Papp jegyző ajánlatba hozza, hogy egy jó terv elkészítésével Papp Sándor építőt vállalkozó bizassek meg a közgyűlés által, ezt Temesközy Gerzson felszólalásában támogatja. Makay János egy indítványt vetett közbe, hogy a hat iskola ne három helyen, hanem hat különböző helyen állítsassék föl. Temesközy Gerzson ezt ellenezte, költség megtakarítás szempontjából, mert így az épületek is, az iskolahelyek is sokkal többé kerülnének.

Többen a hat iskola felállítása mellett foglaltak állást. Temesközy elismeri ennek óriási előnyét a gyermekekre nézve, s ha a község nem sajnálja a költséget, ha nem zárkozik el a humanitás elől, készséggel beleegyeznek az iskolák decentralizálásába.

A tanács tehát ilyen irányban tesz javaslatot a közgyűlésnek, bírói útasítja hogy megfelelő helyekről es építési anyagokról eleve gondoskodjék s ez irányban javaslatot készíttessen.

A polgári iskola tantermeinek kimeszeltetésére beadott 4 ajánlat es pedig:

Németh Ferencz, négyszög méterenkint anyaggal 6 fillér, anyag nélkül 4 fillér, a nyílások beszámításával.

Vörös László, anyaggal 4 fillér.

Kassa Bálint, egyszer mázolvá 4 fillér, kétszer 6 fillér. Mész helyett festéket ajánl, mert amaz többszöri mesze és által feltáskásodik; —

ménye minesen. A haladás elve okvetlen megköveteli, hogy egy negyedszázados intézetnek legyen természettani, természetrajzi, csillagászati, vegytani gyűjteménye; legyenek ipari készítmények kisebbített alakban s legyenek ipari nyersanyag minták stb. Könyvtára se ártana la volna. Iskoláink általában nem dicsekedhetnek könyvtáraikkal, pedig egy rendszeresen felszerelt kulturális intézet nélkül el sem képzelhető. Ily nagy hiányok mellett a szép csel szolgálatára hivatott ipariskolánk, csak a tanerők lankadatlan buzgalomának, egyes férfiak körültekintő figyelmének s támogatásának köszönhető, hogy mégis számottevő előhaladást tett; de az intenzív haladás tulajdonképpen akkor következik be, mikor már nem kell küzdenie a felszerelt hiányból származó nehezségekkel. — A haladás gépjének energiáját a pénz s az vezető egyének hivatottsága, lankadatlan buzgalma szolgáltatja. Emelni kell tehát ezen intézet dologi kiadásaira szánt összeget, még pedig bizonyos quantummal évről-évre, hogy a kor megkövetelte haladás lépésről-lépésre biztosítva legyen. Méltányos és szükséges emelni a tanerők díjazását is, mert a lankadatlan buzgalom csak ezzel tartható meg a maga áldásos tevékenységében.

Ipariskolánk évi 80 frttal javadalmazott tanerői, akik immár huzamosabb idő óta lelkiismeretes buzgósággal végzik kötelességüket, múlt évben 20 frttal kérték eddigi fizetésüket felemeltetni. Mondjam, hogy mit kaptak? Semmit! Elutasítottak abban az időben, amikor a községnél tömeges fizetésfelemelések történtek, ami a mellett bizonyít, hogy a felemelést gátló ok, nem a nem fizetési állás

mészszel kerülne 100 koronába, festékekkel 160 koronába.

Szűsz Lipót, anyaggal 2 fillér, a rajzterem 8 fillér, egy külön szoba 4 fillér.

A tanács Kassa Bálint ajánlatát fogadta el az általa ajánlott festési módozat mellett.

Krausz Jakab süket-néma ügyében az intézeti igazgató átiratot intézett az előljárósághoz, mely szerint a kis leány fejletlensége miatt kiképzetése nem lehetséges, kéri hazahozatalát s a fizetés beszüntetését. Tudomásul vétetett.

Máthé József főjegyző előterjesztette Jablonszky műépítész tervrajzát és költségvetését a városháza környezetének elrendezéséről, az épület körüli gyalogjárda elkészítéséről, az udvar vaske-ritéssel leendő bekerítéséről, a klozetek és emésztőgödörrel, a vizöblítés és locsolás berendezéséről, mely summa summárium 28 000 koronába kerülne, mely összegből a kerítésre 16 340 korona esnék. A tanács a kerítés eljéjtését hozza javaslatba a közgyűlésnek, a többit elfogadásra ajánlja.

Máthé főjegyző a szarazság okozta kár bejelentését javasolja, melynek felvetelére egy kise- gitő alkalmaztatását kéri. Megadott. Egyben jegyzékbe vétettek: kukoricza, dohány, répa, krump- li, ázalék, szőlő, takarmány, gyümölcs károk, melyek a pénzügyi igazgatóságnak bejelentetnek azok felvétele végett. Bejelentette továbbá, hogy az adó befizetésekre halasztásért tett fölterjesz- test.

Ezzel a gyűlés véget ért.

MI UJSÁG?

— **Adomány.** Az „Abonyi Lajos szobor alap” javára özv. Altman Gyuláné úrhölgy által hoztam juttatott 10 korona atvetelet köszönettel elismerem. Veli Miksa.

— **Műkedvelők „Abonyi Lajos” emlékeért.** A polgári iskolai növendékek mai előadása iránt nagy érdeklődés mutatkozik, amely, tekintve az előadók és rendezők buzgalmat, vala- mint a nemes célt, nagyon sikerültnek ígérkezik. A műsor annyiban szenved változást, hogy az előadást egy prolog szerű hegedű és ének szám vezeti be, „Siroki románcz” ezimnel. A „Keresem az Istent” című szavallat helyett Jókannak „A munkási rab” című gyönyörű költeménye sza- vallatik.

— **Kinevezés.** A vall. és közoktatásügyi miniszter Szentirmay V. Gyula pasztói polg. iskolai tanárt az abonyi polg. iskolához áthelyezte.

— **Búcsú.** Mindazon jó barátainktól és ismerőseinktől, kiktől személyesen nem búcsúzhattam el, hét évi itt tartózkodásom után, kedves emlékekkel távozván, ez úton mondom „Isten hoz- zád”-ot. Tartsanak meg jó emlékezetükben.

Hollender Karoly.

volt. annyival is inkább nem lehetett az, mert az összes 5 tanerőnek fizetés többlete csak 10) frtot, a közsegi költségvetésben alig észrevehető numerust képviselt volna.

A mellőzött tantestület, akit nagyon kelle- metlenül érintett az elutasító végzés, nem annyira a meg nem kapott 20 frt. miatt, hanem inkább önértetének megnyugtatósára, az utóbbi ipariskolai bizottsági gyűlésen újlag szóvátette fizetésének felemelését s azon reményének adott kifejezést, hogy a jegyzőkönyvi kivonat alakjában benyújtandó kérelmet a város érdemes képviselőtestülete tárgyilagosan fogja megbírálni s a kerelőzött tanító- testületet a megérdemelt javítás megszavazásával a további kitartásra buzdítandja. Erre a támoga- tásra, ügyüknek méltányos felkarolására reá is szolgálnak ipariskolai tanítóink, mert bár igaz, hogy mellékfoglalkozásnak tekinthető ezen intézet- nél való ténykedésük, de az is igaz, hogy ezzel szabad idejüktől fosztják meg önmagukat, közna- pokon úgy mint vasárnap, amikor pedig tudvale- vőleg az utolsó napszámoknak is munkaszünete van. — Ami fizetést ezért az önmegtagadással járó munkáért huztak, ily nembn a legkisebb, mert más ipariskoláknál a tanítók fizetése rende- sen a 150—200 frtot is meghaladja.

Azert tehát ha az érdemes képviselőtestület fizetésük felemelését megszavazza: a méltányos- ságot gyakorolja s a haladás feltételeinek nyujtá- sával az iparos nemzedék kulturáját mozdítja elő.

Aliquis.

— **Halálozás.** Város szerte, társadalmunk minden rétegében őszinte, mély részvétet kellett a szomorú hír, mely városunk köztisztelőjében és nagyabecslés-életen álló Teszáry családot érte, az itt nyaraló ifjú Teszáry László főszolgabíró Mihály fiacskájának elhunytával, aki 5 hónapos korában, e hó 4-én a szerető szülők és nagy-szülők mély bánatára jobblétre szenderült. A kedves kis halott hült teteme szombaton reggel 8 órakor megálda- tott s a tápió-szelei családi sírboltba szállítottatott. Legyen könnyű ueki az ősi föld; a szülők és nagy-szülők bánatát pedig enyhítse az általános közrészvétel, melylyel mindannyian igaz szere- tettel adózunk.

— **Tudomásul.** A vármegye gazdasági egyesülete felhívást küldött hozzánk, hogy jelent- sük be a nagyobb gyümölcs- és bortermelők név- jegyzékét, kiket az egyesület nyilvántartásba vesz, mit a kereskedőkkel és külföldi piacokkal fog közölni, ez által a termelőket jó piacokkal és jó vevőkkel összeköttetésbe hozni és a termelő érdekeit hathatósan előmozdítani. Akik tehát reflektálnak eme szíves közvetítésre, jelentkezzenek szerkesztőségünknel, hogy részükre megfelelő be- jelentési ívekről gondoskodhassunk. Szerk.

— **Bokréta ünnepély.** Nagyon sikerült kis ünnepélyt rendezett az előljáróság, a vállal- kozóval együttesen, az új városház bokréta ünne- pélye alkalmával. Az épület ormáról egyik bátor kőműves segéd mondott felköszöntőt az új épületre, a királyra, az előljáróságra, a képviselő- testületre, a város közönségre, a műépítészre, a vállalkozókra és munkástársaira, melyek mindegyike után egy pohár bort ürített az emelvényen elhe- lyezett zenekar tús húzása közben, mindegyik poharat lehajtván a gyerekek nagy öröme. A felköszöntőre Máthé József főjegyző válaszolt igen szép szavakkal emlékeztetve meg a középület jelentőségéről s az épület munkásairól. Este egyik boltihelyiségben mintegy 70 teritékű banquet volt, az előljáróság, a képviselőtestület, társaséletünk több kiválóságai és az építkezési mestermunkások részvétele mellett, melyen az első felköszöntőt Temesközy Gerzson tanácsnok mondta a derék vállalkozó cég tagjaira, a másikat a munkásokra. Papp Péter jegyző Jablonszky Ferencz műépítészre, Felköszöntőket mondtak még Máthé József főjegyző, Lukács Gyula, Dobozy Kálmán, Gulyás Mihály, Makai János, Szombathy János, Papp György stb. A vig együttlétnek csak a pirkadó hajnal vet- tett véget.

— **Hirtelen halál.** Várad István nagy- körösi 71 éves napszamos, egy vak harmonikás vezetője, hetfőn delben, a mint a vasuti vendég- löbe belépett, összeesett és meghalt. Szívszélhűdés ölte meg.

— **Öngyilkosság.** Varga György 20 éves cipész-segéd kedden délelőtt felakasztotta magát, mire észrevették, meghalt. Gyermekkora óta gyenge elméjű volt, tettet valószínűleg öntu- datlan állapotban követte el.

— **Nagy tűz.** Neppel Ferencz eséresi bir- tokán e hó 3-án délután egy nagy magtár, 6 waggon búzával, rozsral, zsáokkal és gazdasági eszközökkel elegett. A kár meghaladja a 15.000 koronát.

— **Vissza erre a czudarvilágra.** Ugyancsak kedden délben hazaérkezett valahonnet a munkából Meszáros Mihály 30 éves napszamos, 3 kis gyermek atyja, jól fölpálinkázva; első dolga volt feleségét jól elzuholni, aki aztán kiült a ház végére sirdogálni. Eközben gyanus zörgést neszelt cdabent a házban, mire aztán benézett s ott látta a jó urát a padlás feljárón csüngen egy istrangon. Elkezdett sikoltozni, a szomszédokat fellármázni, de bizony csak néhány cigány sza- ladt össze, akik sehogysem akarták levágni ama ostoba, buta felfojásban, hogy addig nem szabad az akasztott emberhez nyúlni, míg a hatóság meg nem érkezik. Végre aztán nagyrimázkodásra lenyiszalta egy rossz bugyival, de bizony se nem rendült, se nem mozdult. Aztán orvosért szaladtak. Halmi István szigorló-orvos meghallván az esetet, rögtön a helyszínen termelt s jó felőrai nehé- z kísérletek után életre hozta Meszáros Mihályt, a ki aztán sehogysem tudta beleélni magát az itt hagyott világba, csak bámult s értelmetlen szavakat hallatott, a többek között, hogy ő most Gyöngyösön járt stb. Este felé pedig a házat akarta felgyújtani, mire bevitték a városházához, hogy ott teljesen magához jöjjön és se magában, se egyébben kárt ne tegyen.

— **Az időjárás másutt.** Veverán Ist- ván főmunkatársunk szülőföldjén, Szilágy-Somlyón tölti szünidejét, honnét szerk sztközhöz írt, levelet melyből közöljük az alábbi közérdekű sorokat:

„A szárazság nagyobb lehet nállatok, mint az erdélyi vidéken. Ezen a vidéken múlt hó 27., 28 és 30-án volt jókora zápor-eső, úgy, hogy a városon keresztül hőmpölygő Kraszna folyón is meglátszott. A búza jól ereszt és szép. A kukorica a folyó völgyében kitünő. Krumpliban, hüvelyesekben s a takarmányban nagy a kár; ezekben érezhető hiány lesz. A szilva s egyéb gyümölcsök a hűvös völgyekben szép és sok hasznót ígér. A szőlő szintén megállja és bő termést mutat.“ — Ezek szerint tehát az erdélyieknek kedvezőbb a helyzetük mint a miénk.

— **Vívó akadémia.** E hó 15-én a polg. iskola tornatermében rendezendő vívó akadémia elé nagy várakozással néz közönségünk, melyen több külföldi és fővárosi vívómesterek vesznek részt az értékes versenydíjakért, melynek egyike a mesterek, a másika amatőrök részére osztatik ki. A rendezőség élén gr. Keglevich István elnök áll, dr. Thaly Gábor, dr. Révész Géza, Véli Miksa, Battik Miklós, Ney Géza bizottsági tagokkal. Verseny bírák: Gróf Stauffenberg Eberhard kapitány, Antos Béla, Sivó Jenő.

Közgazdaság.

Védekezés a takarmányhiány ellen.

A tavaszi borsó és őszi árpa keveréke szintén nagyon alkalmas arra, hogy vele a zöldtakarmányozást késő őszig kinyújthassuk és esetleg bezsombolyázva, teli takarmány készletünket szaporítsuk.

Ezen keverék oly módon vehető, hogy kat. holdankint 1 hektoliter tavaszi borsót és 1/2 hektoliter őszi árpa keveréket július—augusztus hónapban 20—25 cm. sortávokra vetik, vetés után boronálni és hengerezni, kikelés után pedig ismét boronálni kell. Kedvező időjárással a keverék október—november hónapban nagymennyiségű zöldtakarmányt ad és ez fejezheti be a zöldtakarmányozást, a főlőleg pedig bezsombolyázható.

Télen át a tavaszi borsó visszamaradt töve kúpszatul, az árpa megmarad és ez jövő év tavaszán vagy korai zöldtakarmányt ad, vagy pedig magnak hagyható.

A takarmányszükség csökkentésének másik eszköze az, hogy ősszel olyan takarmánynövényeket vetünk, melyekkel tavasszal korán lehet megkezdeni a zöldtakarmányozást. Ezen takarmánynövények: a takarmány rozs, biborhere, nőszőcsbükköny-keverék, őszi borsó és bükkönykeverék, készthelyi keverék.

A takarmányrozs lehetőleg frissen trágyázott földbe, sűrűbben vetendő, mint a magja végett terneit és a kora tavasszal kalászhányás előtt kaszálendő. Szénakészítésre nem alkalmas, mert nem sok értékű szénát ad, de az őszi keverék etetéséig jó zöldtakarmány, mely tavasszal legkorábban használható.

(Folyt. köv.)

V. 625. számhoz.
1904.

Árverési hirdetmény kivonat.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel főzírre teszi, hogy a fogarasi járásbírósnak 1903. évi V. 403. [4. számú végzésével Dr. Körmenyi Gy. ügyvéd által képviselt Herezeg Miksa felperes részére Zsigmond Antal alperes ellen 131 kor 50. fill. követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesitől lefoglalt 671. kor. becsült ingóságokra, a Czeglédi kir. járásbírósnak 904. V. 540. /5. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Abonyban leendő megtartására határidőül 1904 évi augusztus hó 11 napján délután fél 4 óra tájékoztat ki, mikor a bíróilag lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megfizető kielégítéséhez tartanak jogot, amenny-

nyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő hirdetményre a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Czegléd 1904 évi júli. hó 26 napján.

Kiss Mihály.
kir. bír. végrehajtó.

Eladás.

A Paládicsi dűlőben, Abonyi út, néhai Martosy Benő-féle 90 hold 1200 öles 1 ső osztályú föld örök áron eladó. 84 hold szántó, 3 hold szőlő 2 hold legelő, 1 hold tanya belterület. Egy 16 ökörre való istálló. Egy két szobás lakház. Esetleg dinnye földnek is kiadó. Értekezni lehet.

Kalentik János
Szolnok, Mária-utca.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására adni, hogy folyó hó 24-én

rőfös- divat és rövidáru

üzletem a **Pintér-féle házban** megnyitottam.

Szakmámba tartozó cikkek oly nagy választékban és **bámulatos olcsó árakon** lettek beszerezve, hogy akinek csak a legcsekélyebb szükséglete van is, a saját érdekében ne mulassza el raktáramat megtekinteni.

A t. közönség becses pártfogásába ajánlva magamat

kész szolgálattal

Perényi Ignác.

Mindig tisztában járhatunk!

A takarékoság- és tisztaságszerető nagyrédmű közönség ruházódásában is takarékoskodhat, ha a már kissé színehagyott, kopott, poros vagy más uton bepiszkolódott ruháit vagy más efféléket vegytisztítás vagy befestés végett

Nagy András műfestő- és vegytisztító-intézetébe küldi.

Tisztítani lehet: mindenféle ruhaneműt, szőrmeféléket és piperedolgokat, u. m. női utcaizai és báltoiletteket, mint pl. bármily kényes szövetű és színű ruhákat, fehér és világos színű boákat, fehér cipőket, világos színű tollakat, csipkefüggönyöket, mindenféle kézimunkát, továbbá férfi- és gyermekruhákat, téli prémes kabátokat és egyenruhákat stb. A vegyileg tisztított ruhák eredeti alakjukat semmit sem változtatják és amellet visszanyerik új színüket és fényüket. Festetni lehet pedig bármely színre. Minden elképzelhető dolgot, mely selyemből, szövetből, gyapotból, pamutból, czernából készült. Gyászruhák 3 nap alatt készíttetnek el. — Fő-üzlet: Czegléden. Fiók-üzlet: Abonyban, Molnár József házában, Czeglédi-ut, 77., hol a nap bármely szakában elfogadtatnak mindenféle munkák.

3—10

Vidéki ügynöknek egy nős ember kerestetik.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy intézetünk **kézpénz-kölcsönöket** ad földbirtokra **10 évre** vagy **hosszabb időre** **5 1/2%-os** kamattal, továbbá **törlesztéses (amortizációs) záloglevélkölcsönöket**, melyek

4 és 4 1/2 százalékos kamattal

alapján engedélyeztetnek és a következő törlesztési részletekben fizetendők vissza:

4 százalékos kamatuakra nézve:		4 1/2 százalékos kamatuakra nézve:	
100 kor. után 10 év a. évenként 2 kor. 80 f-rel		100 kor. után 10 év a. évenként 3 kor. 10 f-rel	
" " " 15 " " " 9 " 15 "		" " " 15 " " " 9 " 60 "	
" " " 20 " " " 7 " 35 "		" " " 20 " " " 8 " 05 "	
" " " 25 " " " 7 " 75 "		" " " 25 " " " 7 " 30 "	
" " " 30 " " " 6 " 35 "		" " " 30 " " " 6 " 75 "	
" " " 35 " " " 5 " 95 "		" " " 35 " " " 5 " 25 "	
" " " 40 " " " 5 " 65 "		" " " 40 " " " 5 " 85 "	
" " " 45 " " " 5 " 35 "		" " " 45 " " " 5 " 65 "	
" " " 50 " " " 5 " 15 "		" " " 50 " " " 5 " 45 "	

Ezen összegekben úgy a kamattal, mint a tőketörlesztés bennfoglaltatik és ezenfelül semmi féle kezelési költség nem számítottatik.

Ezenkívül igen előnyös kamattal mellett adunk **váltókölcsönöket**; előlegeket **értékpapirokra** és **közraktárunkba** beraktározott **terményekre** és **árúkra** a napi ár **75%-a** erejéig, csekély díj mellett közvetítjük a termények és áruk vételét és eladását.

Elfogadunk **betéteket** kamatozás végett a legelőnyösebb kamattal és visszafizetési feltételek mellett, ugyancsak minden a bankszakmába vágó műveleteket.

Kölcsönök bármily magas összeg erejéig engedélyeztetnek.

Közelebbi felvilágosítással készséggel szolgál a

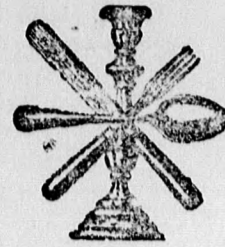
CZEGLÉDI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK
Részvénytársaság. (Városház épület.)

Egy háztartási mérleg ingyen!

Mesés olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb. mexk. ezüst asztali kését
6 " " " evővillát
6 " " " evőkanalat
12 " " " kávékanalat
6 " kiváló deszertkés
6 " " deszertvilla
1 " mexk. ez. levesmar. banál
1 " " ezüst tejmerítő
1 " elegáns szalon asztali gyertyatartót

46 drb. összesen csak 6.50 ft

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Auffenberg József, Budapest,
VII., Huszár-u. 6.

Megjelent! Első legnagyobb magyar szabászatú magántanulási tankönyv 350 oldal, 10 rajzzal, füzve: 10 korona, kötve: 12 korona, férfi és női szabók részére. Feheremű szakkönyv 1 korona. Szabászatra tanítványokat elfogadok.

Mehr Sámuel,
okleveles műszabásztanító,
Budapest, VII., Kazinczy-utca 36/H.

A város közelében 700 □-öl kiterjedésű kis föld (szőlőnek alkalmas) eladó.

Értekezni lehet özv. Aranyi Sándornénál Szelei-út 142. szám.

5 koronáért küldök 4 1/2 kiló (körülbelül 50 drb.) kevésbé megsérült finom enyhe

pipereszappant

rózsa, lilomtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. — A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Auffenberg József,
Budapest, VII., Huszár-utca 6. sz.

Eladás.

A szelei-utca 140. és 141. sz. a. lévő Aranyi-féle ház és belseg szabadkézből eladó. Venni szándékozók Abonyban özv. Aranyi Sándornénál és Czegléden Dr. Aranyi Lajosnál tudhatják meg a feltételeket.

Gőzcséplő készletek malomberendezések

Benzinmotoros cséplők bármely nagyságban olcsón kedvező fizetés feltételek mellett

Bakács Oszkár
gépgyár

Budapest, IX. Köztelek-utca 9.

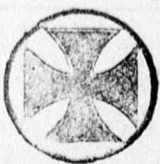
Kitűnően kijavított használt gőzcséplő készletek raktáron. Csere üzletek köttetnek.

Ne vegyen senki hangszerét,

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész cs. és kir. szabadalomtulajdonos, a Magyar Királyi Zene-Akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legujabb képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI., Király-utca, 44/II.

Dupla villanydeleles kereszt vagy csillag

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asztma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, a ki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. A hol már semmisenem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona, idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona, könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküldi utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére.

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédi-utca, 3/a sz.

JORGÓ JÁNOS

Órás, gyári raktár Wien III. Rennweg Nr. 75/B
Levelező-lap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva.

Órajavitási műhely.

Mindenemű zsebróba új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított óráért kezességet vállalok.

Kivonat a nagy árjegyzékből:

7787. sz. legolesőbb, legjobb strapációra, nickeltokban 36 órai jár. . . . . irtl. 230
8039. sz. valódi ezüst páncél-láncz 15 gr. . . . . 1—
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedellő . . . . . 5—
7989. sz. inga-óra ütőművel, 2 súlylyal
130 czm. magas 1150
7929. sz. jó ébresztő óra 120

Szíveskedjék nevemre és házszámomra 75/B pontosan figyelni.

Biztos kereset

nyújtunk minden állásu egyének sorsjegyek eladásával új törvényes módszerünk szerint. Nem részlet üzlet. Ajánlatok intézendők: „SORSJEGY LETÉTI BANK”-hoz,
Budapest, VIII. József-körút 16.